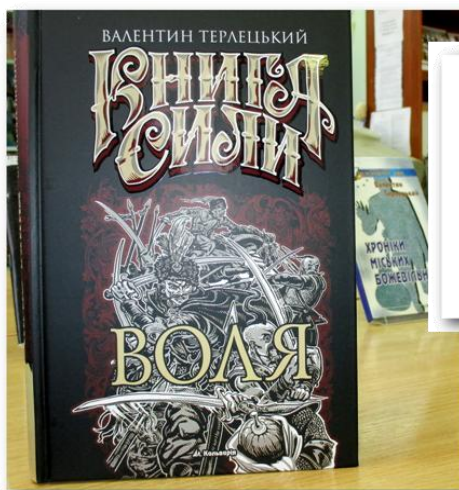

ЗВІТ ПРО КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКУ РОБОТУ З НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ЗНТУ

2018

«Патріотизм – це, образно кажучи,
сплав почуття й думки, осягнення святині –
Батьківщини – не тільки розумом, а й
передусім серцем...

Патріотизм починається з любові до людини.
Патріотизм починається з колиски».

Василь Сухомлинський

ВСТУП

Сьогодні Українська держава та її громадяни стають безпосередніми учасниками процесів, які мають надзвичайно велике значення для подальшого визначення, першою чергою, своєї долі, долі своїх сусідів, подальшого світового порядку на планеті. В сучасних важких і болісних ситуаціях викликів та загроз і водночас великих перспектив розвитку, кардинальних змін у політиці, економіці, соціальній сфері пріоритетним завданням суспільного поступу, поряд з забезпеченням своєї суверенності й територіальної цілісності, пошуками шляхів для інтегрування в європейське співтовариство, є визначення нової стратегії виховання як багатокомпонентної та багатовекторної системи, яка великою мірою формує майбутній розвиток Української держави.

Серед виховних напрямів найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання як стрижневі, основоположні, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

Тому нині, як ніколи, потрібні нові підходи і нові шляхи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості.

I. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ЗНТУ

Національно-патріотичне виховання – один з пріоритетних напрямів діяльності наукової бібліотеки ЗНТУ. Завданням громадянського виховання є формування ідеалу українця як громадянина, патріота, який усвідомлює себе частиною нації, шанує закони і традиції України; наділеного почуттям національної гордості та відповідальності за долю своєї Вітчизни.

Національно-патріотичного виховання у бібліотеці – процес, спрямований на визначення гуманістичних цінностей та прищеплення любові до батьківщини. Патріотизм сьогодні є нагальною потребою і для людей, і для держави, оскільки високий рівень патріотизму громадян забезпечує повноцінний гармонійний розвиток як особистості в державі, так і суспільства в цілому. Саме тому бібліотекою цій тематиці приділяється значна увага, адже від поінформованості молоді значною мірою залежить майбутнє держави.

У 2018 році, в умовах якісних змін, діяльність бібліотеки набула багатовекторного спрямування та орієнтувалася на нові вимоги до виховної та просвітницької роботи зі студентською молоддю, зокрема основою для розставлення пріоритетів стали стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни задля сталого розвитку України».

Метою роботи бібліотеки є популяризація головних загальнолюдських цінностей, історичної, наукової та культурної спадщини, ідей національного державотворення, - всього того, що сприяє вихованню гармонійної, морально досконалої особистості, відкритої до інтелектуального, духовного і творчого розвитку.

Важливе місце у роботі бібліотеки відведене тематиці консолідації суспільства, дотриманню європейських цінностей, інтеграції у європейське співтовариство, підвищенню якості життя. Проведено заходи, які тісно пов'язані з відзначенням Міжнародного десятиліття зближення культур (2013 – 2022 рр.), враховано, що 2018 рік визнано Роком:

- культурної спадщини Європи;
- охорони культурної спадщини;
- продовження Розвитку української освіти;
- Божого Слова в Україні;
- німецької мови.

Тож, орієнтуючись на знаменні та пам'ятні дати, ювілеї видатних діячів культури, літератури, мистецтва, концепцію виховання молоді у національній

системі освіти, міжнародні десятиліття, проголошені ООН, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів, Міністерства культури тощо, науковою бібліотекою ЗНТУ у 2018 році було проведено низку культурно-просвітницьких та виховних заходів патріотичного спрямування, різноманітних за тематикою, формами і методами.

II. УКРАЇНСЬКА ІДЕЯ: ГІДНІСТЬ, СВОБОДА, МАЙБУТНЄ

У 2018 році науковою бібліотекою ЗНТУ був започаткований проект **«Українська ідея: гідність, свобода, майбутнє»**. Основна мета проекту - створити платформу для розвитку українського суспільства та спільних дій, базованих на:

- утвердженні патріотичних цінностей та вихованні поваги до культурного та історичного минулого України;
- відображенні досвіду та явища свободи, а також виявів їх у громадському житті;
- збереженні пам'яті про боротьбу за свободу в новітній історії України;
- вшануванні пам'яті героїв Небесної сотні та учасників Революції гідності;
- дослідженні українських рухів за свободу останніх років;
- осмисленні місії українців у контексті загальноєвропейських цінностей;
- натхненні й мотивуванні задля самостійних відповідальних мислення та дій.

Наукова бібліотека ЗНТУ має стати авторитетною інноваційною платформою для утвердження серед широкого загалу цінностей громадянського суспільства з опертям на історичний досвід боротьби українців за свої права, відкритим форумом для дискусій і поширення ідей гідності, незалежності, свободи, самоорганізації, сприяння активізації громадських ініціатив, консолідації та розвитку суспільства й формування відповідальності за майбутнє.

III. ЗАХОДИ З ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ ПОДІЙ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917 – 1921 РОКІВ

У звітному році наукова бібліотека ЗНТУ взяла участь у підготовці і проведенні заходів із відзначення 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 років та вшанування пам'яті її учасників.

Впродовж року бібліоткою ініційовано та проведено низку заходів на відзначення річниць важливих подій Української революції.

100-річчя бою під Крутами. До відзначення трагічної події бою під Крутами та з метою збереження пам'яті про ті героїчні дні у бібліотеці було проведено тематичний перегляд «**День: перед вічністю**».

100-річчя затвердження Тризуба державним гербом Української Народної Республіки. З нагоди ювілею у бібліотеці було проведено круглий стіл «**Тризуб – державний символ України: від княжих часів до сьогодення**», присвячений 100-річчю затвердження Тризуба державним гербом УНР.

Поділитися думками про роль основних символів державності в нашій історії прийшли науковці, представники влади, громадськості. Завітали до бібліотеки викладачі вишу, інші співробітники та студенти учбового закладу, курсанти ліцею «Захисник». Серед доповідачів були декан гуманітарного факультету ЗНТУ професор Микола Дедков, заступник директора Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації Олександр Зубченко, директор Запорізького обласного краєзнавчого музею Михайло Мордовської, заступник директора Запорізького обласного краєзнавчого музею, доктор історичних наук, професор Георгій Шаповалов, заступник голови обласної координаційної ради козацтва Запорізької ОДА Дмитро Сухінін.

Учасники круглого столу нагадали присутнім історію офіційного затвердження тризуба

гербом УНР, яке відбулося 25 лютого 1918 року; розповіли про те, як під час Української революції 1917-1921 років тризуб та синьо-жовтий прапор стали маркерами формування політичної нації, про вірність традиціям Української Народної Республіки. Директор обласного краєзнавчого музею Михайло Мордовський розмірковував про затвердження Великого Державного Герба України, висловився за активнішу популяризацію наших символів серед молоді. Заступник голови обласної координаційної ради козацтва

Дмитро Сухінін розповів про геральдичні традиції степових лицарів та сучасний рух опору російсько-терористичним загарбникам. А доктор історичних наук, професор Георгій Шаповалов представив унікальну **планшетну виставку «Тризуб – прадавній символ української державності»**, присвячену історичній

еволюції державних символів України, розповів про геральдичну теорію «Якоря - хреста». На одній із перших версій герба, намальованій Григорієм Нарбутом, центральну вершину Тризубу доповнює хрест. На думку науковця, це символізує глибоку відданість українського народу християнським ідеалам, підкреслює роль Києва як центру східнослов'янської цивілізації.

Супроводжував в захід **розгорнутий перегляд «Тризуб – прадавній символ української державності»**, підготовлений працівниками сектору НБ ЗНТУ. Тут були статті газет, журналів, наукових збірників, книги з фонду бібліотеки, присвячені історії становлення та утвердження Державного Герба України, декоративно-прикладні вироби запорізьких майстрів з зображенням Тризуба, центральну вершину якого доповнює хрест. Прокоментувала представлену виставку завідувач сектором бібліотеки Федько Н.І., зупинившись на

окремих розділах, де були представлені публікації про історично-правову генезу української державної символіки, про походження тризуба як національного символу України, про шлях знаку тризуба від містичного символу напівлегендарних часів до національного символу та Державного Герба України. А у монографії Олександра Белова та Георгія Шаповалова «Український тризуб: історія дослідження та історичний реконструкт» (Запоріжжя, 2008), показано спроби багатьох дослідників ХІХ - початку ХХІ ст. осягнути його походження та намагання зрозуміти значення цього знаку. Науковцями доведено, що сучасний Державний Герб України походить від двох прадавніх язичницьких та християнських символів – хреста та якоря, які уособлюють віру та надію на спасіння.

Хвилюючі питання, що обговорювалися за круглим столом, були цікавими і не залишили байдужими жодного з присутніх: усі бажаючі висловлювали свої думки, дискутували. Лунали різні точки зору, навіть розпалювалися гарячі дебати. Та все це підтвердило головне: всім нам не байдужа доля української нації, її історія. Адже той, хто не знає минулого своєї країни – не має і майбутнього!

100 років з дня прийняття Конституції Української Народної Республіки. Ювілейній дати було присвячено тематичний перегляд «Конституція – гарант захисту прав людини».

100-річчя законодавчого акту Центральної Ради Української Народної Республіки про державний прапор України. Вшануванню державних символів України сприяли книжкові виставки «Прапор – символ держави», «Символи держави – гордість нації».

Представлені виставки та перегляди пробуджувати пізнавальний інтерес молоді до вивчення історії та культури українського народу, сприяли вихованню у молоді поваги до державної символіки, формуванню в них національної свідомості і громадянського патріотизму.

Настільна гра «Українська революція 1918 - 1921»

В основу системи національно-патріотичного виховання покладено ідею розвитку української державності як консолідуючого чинника розвитку українського суспільства та української політичної нації. Важливу роль у

просвітницькій діяльності посідає відновлення історичної пам'яті про тривалі державницькі традиції України.

Українська революція 1917 – 1921 років повернула Україну на мапу світу. Після століть бездержавності українці створили власний парламент, уряд, військо, академію наук, здобули міжнародне визнання. Нинішні символи України – синьо-жовтий прапор, тризуб, гімн «Ще не вмерла України ні слава, ні воля...» обрані державними ще тоді.

Ще більше про події Української революції студенти ЗНТУ мали можливість дізнатися, прийнявши участь у настільній грі «Українська революція 1918 - 1921», яку розроблено Українським інститутом національної

пам'яті. У співпраці з студентським профкомом ЗНТУ у залі мистецтвознавчої літератури бібліотеки було проведено захоплюючу інтелектуальну гру, яка допомогла учасникам розібратися, чи достатньо вони знають про ті буремні роки та чи засвоїли урок, яким стала для них революція 1917 – 1921 років.

Заходи у зв'язку із 85-ими роковинами Голодомору – геноциду Українського народу. До Дня пам'яті жертв голодомору і політичних репресій, який щорічно відзначається 26 листопада, відділ читальних залів підготував тематичний перегляд «Про минуле для майбутнього». Були представлені документальні та художні матеріали про страшне лихоліття 1932 – 1933 рр.

Заходи до 5-річчя Революції Гідності. Події Революції Гідності та антитерористичної операції увійшли в кожен дім, не залишили байдужим нікого. Питання щодо героїзації осіб, що віддали життя за Україну, та вшанування їх

пам'яті звучить повсюдно. Цій темі присвячено низку заходів. Пам'яті загиблих **Героїв Небесної Сотні**, який відзначається 20 лютого, читальний зал підготував книжково-ілюстративні виставки: **«Героям Небесної Сотні присвячується»**, **«Україна є – Україна буде»**, на яких були представлені публікації та книги, що відтворюють хронологію історичних подій зими 2013-2014 років, імена героїв «Небесної Сотні», кращі світлини Революції і мистецтво Майдану.

3 жовтня
13.30
516 ауд.
До Дня захисника
Вітчизни

На запрошення
Кафедри маркетингу та логістики і Наукової бібліотеки
до ЗНТУ приїздить військовослужбовець ВСУ **НАДІЯ**
(позивний «Професор»).

Зустріч з гостею відбудеться
у залі мистецтвознавчої літератури
Наукової бібліотеки ЗНТУ.
Запрошуються усі бажаючі

Бібліотека продовжує знайомити студентську молодь з сучасними патріотами нашої країни. В залі мистецтвознавчої літератури до **Дня захисника Вітчизни** було організовано **патріотичну годину** за участю **«Бо ми разом – могутня сила. Це моя і твоя Україна»**. Військовослужбовець ЗСУ **Надія** відчуває справжні почуття патріотизму та безмежної любові до рідної країни. Її розповіді про роботу в прифронтовій зоні й студенти, й співробітники слухали, затамувавши подих і ледь стримуючи сльози, що мимоволі набігали. А слідом виникало питання: де в цій тендітній дівчині стільки мужності, сили, мудрості? Скільки ж їй вже довелося

винести, побачити, пережити! Адже їй тільки-но виповнилося 23 роки. Становлення громадянина – патріота України, готового брати на себе відповідальність, самовіддано розбудовувати країну як суверенну, незалежну, демократичну, правову державу, забезпечувати її національну безпеку, сприяти єдності української політичної нації та встановленню громадянського миру й злагоди в суспільстві.

До Дня захисника України був також підготовлений тематичний перегляд **«Професія – Батьківщину захищати»**, який розповів про міць і силу нашої

Армії. Нелегку, небезпечну, але таку потрібну і таку почесну у всі віки професію – військовий

ІV. ГЕРОЇЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Заходи, що виконують місію пам'яті та передачі інформації молоді про героїчне минуле нашого народу, набувають сьогодні особливої актуальності. Бо той, хто не знає минулого свого народу, не має майбутнього.

На долю українського народу випала найжорстокіша Друга світова війна. До Дня пам'яті та примирення, Дня Перемоги проведено ряд заходів. Традиційними вже стали **патріотичні години** з завідувачем відділу новітньої історії Запорізького обласного краєзнавчого музею Володимиром Анатолійовичем Лініковим. Формування почуття патріотизму, відданості справі зміцнення державності, активної громадянської позиції, особливо у студентській молоді, - нині займає особливе місце в роботі бібліотеки.

До відзначення днів пам'яті та примирення 8 та 9 травня співробітники читального залу підготували книжкову **виставку «Подвиг безсмертний. Пам'ять нетлінна»**. На виставці були представлені документальні та художні матеріали про німецько-радянську війну 1941-1945рр. У залі художньої літератури в цей час діяла виставка **«Трагедія другої світової війни в українській та зарубіжній літературі»**.

Про героїчні події козацької доби розповів тематичний перегляд **«Героїчна історія Українського козацтва»**, на якому була представлена документальна та художня література про історію України, про козацьку епоху, яка надзвичайно багата подіями і героями.

Для відвідувачів, що цікавляться історією України, крім названих вище, було проведено бібліографічний огляд **«З української старовини»**, книжкову виставку одного жанру **«Очима письменників та мовою документів: виставка історичного роману»**, яка містить рубрику **«Українські історичні романи»**, розгорнутий перегляд-календар **«Гетьманськими столицями, козацькими шляхами»**, присвячений

370-річчю від повстання козаків у Запорізькій Січі під проводом Б.Хмельницького, 290-річчю від дня народження гетьмана Розумовського К.Г. та 145-річчю від дня народження гетьмана Скоропадського П.П.

До Дня українського козацтва у звітному році відбулася ще одна цікава подія – до нас завітав запорізький письменник, журналіст Валентин Терлецький з презентацією своєї книги **«Книга сили. Воля»**. Це художнє дослідження легенд

і феномену українського козацтва від його зародження до теперішнього часу, що ґрунтується виключно на реальних подіях, маловідомих фактах та численних загадках.

Напружений сюжет, карколомні пригоди, знакові постаті, нерозгадані до цієї пори таємниці запорозьких характерників — все це створює абсолютно новий погляд на минуле українських лицарів, дає несподівані відповіді на болючі питання сьогодення, призводить до переосмислення української історії та допомагає повірити у майбутнє нашого народу.

Книга зацікавила багатьох читачів. Дехто з присутніх навіть захотіли мати таку книгу у себе вдома.

Серед героїв першого роману серії «Книга Сили. Воля» не лише такі знакові імена, як Дмитро Байда-Вишневецький, Іван Підкова, Семерій Наливайко, Самійло Кішка та інші, а й багато майже невідомих широкому загалу козаків та козацьких старшин.

У цій книзі немає жодного вигаданого персонажа, жодної вигаданої події, жодного вигаданого явища. Усе це колись відбувалося в реальності. І все це тепер має стати відомим, бо «прийшов час»...

З видань, представлених на виставці **«Наша вільна неподільна Україна»**, читач мав змогу дізнатися про яскраві віхи становлення нашої незалежності.

До Дня Соборності України була організована книжкова виставка **«Від Соборності до Незалежності»**, на якій були представлені видання, що відображають історичний шлях до незалежності держави та сьогодення.

15 лютого, напередодні відзначення 29-річниці виведення військ колишнього СРСР з Республіки Афганістан та вшанування всіх учасників бойових дій на території інших держав, в приміщенні читального залу була організована книжкова виставка **«Афганістан – вічний біль та неспокій»**. Вона не залишила байдужими жодного читача, ще раз нагадавши, якою жорстокою була війна, розповіла, що Запоріжжя має свій рахунок у сумній статистиці цієї війни.

До Дня пам'яті жертв голодомору і політичних репресій, який щорічно відзначається 26 листопада, відділ підготував **тематичний перегляд «Про минуле для майбутнього»**. На перегляді були представлені документальні та художні матеріали про страшне лихоліття 1932-1933рр. – **голодомор**.

Протягом звітного року співробітники бібліотеки пропагували книги, які висвітлювали різні сторінки світової історії та історії української суспільної думки, знайомили читачів з фондами бібліотеки, організовуючи книжкові виставки, допомагали читачам знайти необхідну інформацію з того чи іншого аспекту певної історичної доби.

Про героїчне минуле багато цікавого дізнались і відвідувачі зали мистецтвознавчої літератури, які завітали на творчу зустріч з берегинєю українського народного мистецтва – Галиною Павлів. Майстриня прокоментувала свою творчість, представлену в залі. Увазі відвідувачів була представлена унікальна колекція робіт автора. **«Душа українського народу в творчості Галини Павлів»** - під такою назвою був представлений

калейдоскоп українських історичних постатей, літературних персонажів та ін.. Тут і Роксолана, і Маруся Богуславка, і дружина гетьмана Б.Хмельницького

Ганна, і князь Володимир, і Ярослав Мудрий, і княгиня Ольга, і багато-багато інших відомих історичних постатей. Майстриня перед тим, як розписувати етнографічну іграшку, ретельно вивчає біографію тієї чи іншої історичної постаті. Тому вона багато розповіла відвідувачам про історичних особистостей, яких вона представила на виставці.

V. УКРАЇНСЬКА МОВА – ФАКТОР РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ: З РІДНИМ СЛОВОМ МІЦНІЄ ДЕРЖАВА.

Виховання поваги та любові до державної мови – одне з найважливіших завдань бібліотеки. На сучасному етапі володіння українською мовою та використання її у повсякденному спілкуванні набуває особливого значення.

Почуття патріотизму, національної гордості базується на знанні рідної мови, культурних надбань українського народу, звичаїв, традицій. З метою популяризації української мови щорічно проводяться заходи до Міжнародного дня рідної мови. Орієнтуючись на Державну програму розвитку і функціонування української мови на 2018 – 2028 роки, відділ читальних залів експонував книжкові

виставки та проводив такі культурно-масові заходи, які сприяли вихованню у студентів розуміння важливості розвитку і використання державної мови і національних мов, традицій держави та її культури.

Досвід людства упродовж тисячоліть переконливо доводить, що мова об'єднує народи в нації і зміцнює державу. Тому у бібліотеці проводяться години єдності, організовуються книжкові виставки та перегляди, звідки присутні знайомляться з сторінками історії української мови, згадують скорботні дати на тернистому шляху її розвитку, читають вірші улюблених українських поетів: Т. Шевченка, Л.Українки, В.Сосюри, Л. Костенко та інших.

Мова Т.Шевченка в історії української літературної мови має велике значення. Поет перший з нас глибоко зрозумів вагу літературної мови в письменстві, тому творив її, пильнуючи, щоб була вона якнайкращою. Показовим з цього приводу був перегляд до Дня народження Т.Г.Шевченка **«Світе тихий, краю милий, моя Україно!»** (Т.Г.Шевченко).

Не менш цікавим був виставка-персоналія до 185-річчя від Дня народження українського етнографа, письменника Марка Вовчка **«Марко Вовчок: штрихи до портрета»**.

Зацікавив читачів і бібліографічний огляд **«Жіночі голоси української літератури»**. В рамках «Тижня науки – 2018 в ЗНТУ» працівниками відділу читальних злів бібліотеки було підготовлено **відкритий перегляд «Мовна комунікація у професійному дискурсі»** та перегляд **«Мовна комунікація у світовому часопросторі»**, підготовлений до XV Міжвишівської наукової конференції студентів, магістрантів, аспірантів (до Дня української писемності та мови)

21 лютого традиційно всі бібліотеки України святкують Міжнародний день рідної мови. В читальних залах працювали організовані та оформлені ілюстровані експозиції:

книжкова виставка «Мова – державна перлина, нею завжди дорожить, без мови немає країни, мову як матір любить», розгорнутий книжково-ілюстрований перегляд «Мова – це кров, що оббігає тіло нації. Витече кров – умре нація».

Милуватись красою і мелодійністю української мови також можна було під час книжкових презентацій, переглядів, бібліографічних оглядів, творчих зустрічей та інших різноманітних культурно-масових заходів.

Знайомство з творчістю молодих запорізьких україномовних поетів у науковій бібліотеці ЗНТУ - також крок до спілкування українською. Особливо запам'яталася відвідувачам бібліотеки тепла зустріч з запорізькою поетесою - випускницею Кафедри менеджменту ЗНТУ Сажинською Іриною, яка презентувала свою поетичну збірку **«Голубина пошта»**, сповнену глибокого філософського смислу, мелодійності і краси.

VI. ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ-ЮВІЛЯРИ

Серед знаменних і пам'ятних дат України взято до уваги ювілеї українських письменників.

Книжкові виставки були присвячені, наприклад, **120-річчю Володимира Сосюри** – виставка-заклик «**Всім серцем любіть Україну**», **100-річчю Олеса Гончара** – виставка-вшанування «**Його душа – собор надій високих**», **190-річчю Івана Нечуя-Левицького** виставка-кросворд «**Знавець душі народної**», книжкова виставка-персоналія «**Марко Вовчок: штрихи до портрету**» (до **185-річчя української письменниці, етнографа, перекладача М. Вовчок (справжн. Вілінської М.О.)**).

До 105-річчя з дня смерті Лесі Українки було проведено **бібліографічний огляд «Леся Українка і родина Косачів в українському та світовому часопросторі»**.

Такі книжкові виставки та масові заходи допомагають студентам по-новому оцінити значення рідної мови, поглибити знання в галузі української літератури та літератури рідного краю.

Серед українських ювілярів у 2018 році був і великий педагог Василь Сухомлинський. До його 100-річчя працівники бібліотеки підготували тематичний перегляд «**Василь Сухомлинський – видатний педагог сучасності**».

VII. З ЦИКЛУ «ВЕЛИЧНІ ВИТВОРИ З ПІД ПЕНЗЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ»:

- «**Мальовнича Україна**» **Григорія Синиці**» - виставка-вшанування до 110-річчя від дня народження українського живописця, лауреата Шевченківської премії;
- «**Світе тихий, краю милий, моя Україно!**» (тематичний перегляд літератури до дня народження Т.Г.Шевченка, де особливе місце приділялося художньому спадку митця).

VIII. НАРОДОЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Зміцненню зв'язків між поколіннями сприяє народознавча діяльність бібліотеки. Головною метою народознавчих заходів є збереження народних традицій, ознайомлення відвідувачів бібліотеки з звичаями святкування традиційних свят, з'ясування значення кожного свята.

Шанобливе ставлення до національних і культурних надбань українського народу стало одним з головних орієнтирів в роботі, спрямованій на популяризацію культурної спадщини. Тому особливе значення для молоді мало проведення таких культурно-масових заходів, як:

- **Народознавча година з майстром народної художньої вишивки, членом спілки майстрів народного мистецтва України Валентиною Михайлівною Мелай «Візерунки долі в рушниках»;**

- Арт-зустріч з заслуженим майстром народної творчості України, членом національної спілки майстрів народного мистецтва: **«Галина Павлів – берегиня народного мистецтва українців»:**

Особливого уваги набула **виставка-перегляд етнографічних ляльок** запорізької художниці, заслуженого майстра народної творчості України, члена національної

спілки майстрів народного мистецтва Галини Павлів «**Душа українського народу в творчості Г. Павлів**»:

- Перегляд «Палітра натхнення», на якому були представлені керамічні квіти запорізької майстрині Аріни Ральченко та вишиті картини й інший hand-made від Єчиної Олени та Клименко Любові.

- Привернув увагу відвідувачів перегляд картин та виробів декоративно-ужиткового мистецтва петриківської майстрині-ювілярки Наталії Рибак **«Петриківський пишноцвіт Наталії Рибак»**. Яскравий, позитивний світ народного розпису, що з давніх давен віддзеркалював щире вчужу українців та прагнення до гармонії, не залишив байдужим жодного відвідувача виставкової зали.

Майстер-клас з петриківського розпису в залі мистецтвознавчої літератури

Особливими попитом користувалися книги під час таких виставок та бібліографічних оглядів: «Вишивка у традиційно-побутовій культурі українського народу», «Мистецтво у світі духовної культури».

Книжкова виставка «Вишивка – оберіг українського народу» до Дня вишиванки

ІХ. КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Однією із важливих складових національно-патріотичної роботи є краєзнавча діяльність. Адже не знаючи минулого свого краю, не можеш стати освіченою людиною, патріотом своєї країни.

2018 рік оголошено Роком охорони культурної спадщини.

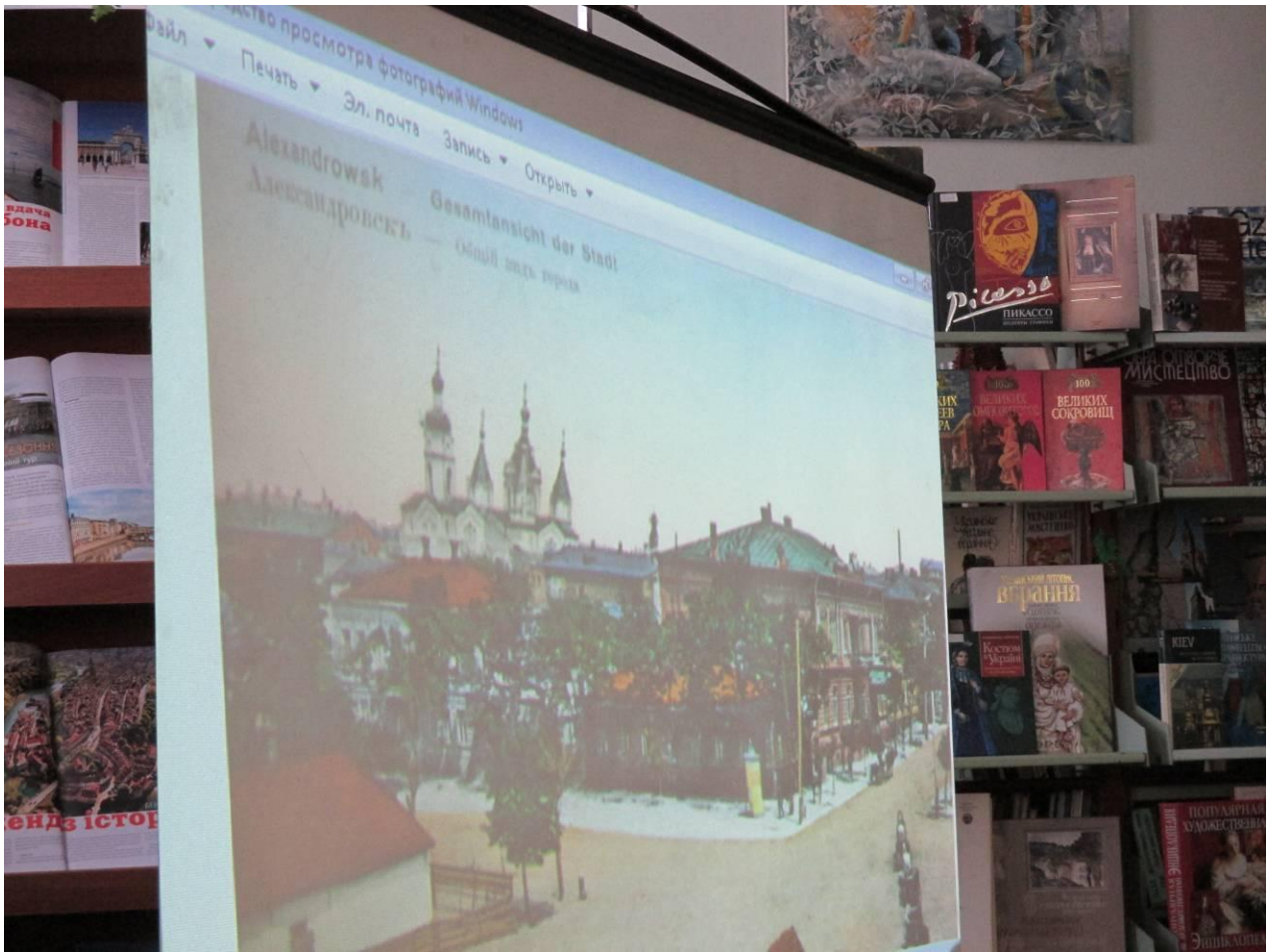
Збереження та використання культурної спадщини – це прерогатива цивілізованого суспільства. Культурні цінності тісно пов'язані з традиційною культурою та культурою етносу. Знання про пам'ятки історії та культури є джерелом відродження національного буття, вони духовно збагачують й розширюють історичний і духовний кругозір.

Цій темі присвячено низку культурно-просвітницьких заходів:

Українські пам'ятки історії та культури

До Дня пам'яток історії та культури і Міжнародного дня пам'яток та історичних місць у залі мистецтвознавчої літератури було проведено **віртуальну подорож історичними місцями Запоріжжя з запорізьким краєзнавцем Романом Акбашем та старшим викладачем Кафедри дизайну ЗНТУ, архітектором Єншуєвою Т.В.**

А 25-річчю від заснування державного історико-архітектурного музею-заповідника «Садиба Попова» буде присвячено електронну фотоекспозицію Сергія Лаврова «Садиба Попова – видатна архітектурна пам'ятка Запорізького краю».

Віртуальна екскурсія до 25-річчя від заснування музею-заповідника «Садиба Попова»: «Садиба Попова – видатна архітектурна пам'ятка Запорізького краю».

Цікавими були виставка-подорож **«Подорожуємо Україною: 10 найкрасивіших міст України»** та бібліографічний огляд **«Наші церкви: Істрія, дива, легенди»** і багато інших.

Тематичні перегляди **«З любов'ю до рідного міста...»** (графічні роботи доцента кафедри «Дизайн» Єншуєвої Т. В.), **«Зимова сюїта»** (зимові пейзажі Хортці. Автор: запорізька фотохудожниця Наталія Семікіна.

Бібліографічні огляди **«Вишивка у традиційно-побутовій культурі українського народу: історія та сучасність»**, **«Наші церкви: історія, дива, легенди...»**, **«З української старовини»**.

Творча зустріч і майстер-клас із заслуженим майстром народної творчості України Наталією Рибак **«Петриківський пишноцвіт Наталії Рибак»** та ін.

Відділ читальних залів презентував тематичний перегляд **«Українська та зарубіжна культура: від історії до сучасності»**, на якому представлені матеріали, що були цікавими для всіх, хто завжди прагне збагатити свої знання, дізнатися більше не тільки про культурну спадщину України, але й про культурні традиції інших країн. Про долі великих творів мистецтва та їхніх авторів, про найвідоміші відкриття в галузі мистецтвознавства, про допитливу думку і звершення, що дозволили підняти завісу над таємницями, які хвилювали і хвилюють уяву поколінь дослідників та шанувальників мистецтва – можна було прочитати у книгах, представлених на виставці.

Х. ЄВРОПЕЙСЬКА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

2018 р. оголошено Роком культурної спадщини Європи.

Тож, під час планування своєї діяльності в руслі державної стратегії 2020, яка була оприлюднена Президентом України Петром Порошенко, спрямована на досягненні європейських стандартів життя та здобуття Україною гідного місця в світі, працівники сектору намагаються провести саме такі заходи, які допоможуть донести до студентської молоді та всіх відвідувачів бібліотеки інформацію про багатющу європейську культурну спадщину, аби вони дізналися про неї, оцінили це багатство, допомогли його зберегти і примножити.

Тому було проведено такі книжково-ілюстративні тематичні виставки: **виставка-екскурс «Європейська книга: від давнини до сьогодення»**, **«Відкрий для себе Європу: найкрасивіші міста»** (до Дня Європи в Україні), такі огляди літератури, як: **«Модерн як явище європейської культури»**, **«Скарбниці світового мистецтва»** тощо.

Особливу увагу читачів привернула **виставка-екскурс «Європейська книга: від давнини до сьогодення»**. Читачам було запропоновано вирушити у

подорож літературними епохами. Спочатку вони поринули в античність, з якої розпочалася історія європейської літератури, а далі історичні сходинки привели в епоху лицарства та аскетизму Середньовіччя. На завершення екскурсії Старою Європою - епоха Відродження, від Гуманізму до Ренесансу. Далі за маршрутом - література Нової Європи, де читацький шлях пролягає через Бароко та Класицизм, з відпочинком серед абсолютизму Просвітництва. Поціновувачі епохи Романтизму отримали справжню насолоду від її естетики та поетики, а потім потрапили до Реалізму та Натуралізму. Окремої уваги читачів заслужила палітра жанрів літератури сьогодення. Та на цьому подорож не закінчилася, адже розвиток європейської літератури триває, і сучасну епоху можна вважати відкритою.

З нагоди Дня Європи читальний зал економіко-гуманітарної літератури підготував **розгорнутий тематичний перегляд «Україна – Євросоюз: шляхи єднання»**. Перегляд дав чудову можливість дізнатися найцікавіше про Європейський Союз та його відносини з Україною, познайомитися з культурою європейських країн, з документами щодо співпраці України та країн ЄС.

ВИСНОВКИ

Основною функцією, яка закріплена за науковою бібліотекою ЗНТУ, залишається поширення знань національно-патріотичного спрямування серед молоді, адже основне завдання сьогодні – виховання у молодого покоління почуття патріотизму, формування особистості на засадах духовності, моральності, толерантності, забезпечення створення умов для інтелектуального, культурного та фізичного розвитку, реалізації науково-технічного та творчого потенціалу молодих громадян.

Кожна людина є активним учасником розбудови громадянського суспільства, відіграє в ньому важливу роль та несе відповідальність у процесах прийняття рішень на всіх рівнях, які впливають на її життя. Саме тому бібліотека повинна стати містком формування національно-патріотичної свідомості кожного користувача бібліотеки.